

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความพึงพอใจนิสิตระดับปริญญาตรี ต่อการจัดกิจกรรมนิสิต กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจัดแบ่งตามเนื้อหา ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ
 - 1.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 1.2 ทฤษฎีความพึงพอใจ
 - 1.3 ทฤษฎีลำดับความต้องการของมาสโลว์
2. ความหมายของกิจกรรมนิสิต
3. ปรัชญากิจกรรมนิสิต
4. วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิต
5. ประเภทกิจกรรมนิสิต
6. ประโยชน์และความสำคัญของกิจกรรมนิสิต
7. บทบาทหน้าที่และภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา
8. การแบ่งส่วนบริหารกิจกรรมนิสิต และบทบาทหน้าที่ด้านกิจกรรมนิสิต
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 9.1 งานวิจัยภายในประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542: 775) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ

พฤติกรรมเกี่ยวกับความพึงพอใจของมนุษย์คือความพยายามที่จะขจัดความตึงเครียด หรือ ความกระวนกระวาย หรือภาวะไม่ได้ดุลยภาพในร่างกาย ซึ่งเมื่อมนุษย์สามารถขจัดสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าว ได้แล้ว มนุษย์ย่อมได้รับความพึงพอใจในสิ่งที่ตนต้องการ (เศกสิทธิ์, 2544: 6)

อุทัยพรพรณ สุคติ (2545:7) ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อ สิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยอาจจะเป็นไปในเชิงประเมินค่า ว่าความรู้สึก หรือ ทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ

สุพล (2540: 27) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็นในลักษณะเชิงบวกของบุคคลเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการหรือได้รับสิ่งตอบแทนที่คาดหวังไว้

สุภาลักษณ์ ชัยอนันต์ (2540: 17) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกส่วนตัวที่รู้สึกเป็นสุขหรือยินดีที่ได้รับการตอบสนองความต้องการในสิ่งที่ขาดหายไป หรือสิ่งที่ทำให้เกิดความไม่สมดุล ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมที่จะแสดงออกของบุคคล ซึ่งมีผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมใด ๆ นั้น

อรรถพร (2546: 29) ได้สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทัศนคติหรือระดับความพึงพอใจของบุคคลต่อกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมนั้นๆ โดยเกิดจากพื้นฐานของการรับรู้ ค่านิยมและประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ ระดับของความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อกิจกรรมนั้นๆ สามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้นได้

สายจิตร์ (2546: 14) ได้สรุปว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่ถ้าเมื่อใดที่สิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการหรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางบวกแต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าสิ่งใดสร้างความรู้สึกผิดหวังไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบเป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

จากความหมายที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกความประทับใจ ความรู้สึกชอบของบุคคลที่ได้รับจากกิจกรรม อันเกิดจากนิสิตปริญญาตรี กลุ่มสังคมศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ต่อการจัดกิจกรรมนิสิต

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

ทฤษฎีแสวงหาความพึงพอใจ (ปิยะดา สีทองคำ.2549:7:อ้างอิงจาก ศิริโสภาคย์ บวรพาเดชะ.2528: 156-157) ทฤษฎีนี้กล่าวว่า บุคคลพอใจจะกระทำสิ่งใดๆ ที่ให้ความสุขและจะหลีกเลี่ยงไม่กระทำสิ่งที่เขาจะได้รับความทุกข์หรือความลำบาก อาจแบ่งประเภทความพอใจกรณีนี้ได้ 3 ประเภท คือ

1. ความพึงพอใจด้านจิตวิทยา (Psychological hedonism) เป็นทฤษฎีของความพอใจว่า มนุษย์โดยธรรมชาติแล้วต้องแสวงหาความสุขส่วนตัว หรือหลีกเลี่ยงจากความทุกข์ใดๆ

2. ความพึงพอใจเกี่ยวกับตนเอง (Egoistical hedonism) เป็นทฤษฎีของความพอใจว่า มนุษย์จะพยายามแสวงหาความสุขส่วนตัว แต่ไม่จำเป็นว่าการแสวงหาความสุขจะต้องเป็นธรรมชาติของมนุษย์เสมอไป

3. ความพึงพอใจเกี่ยวกับจริยธรรม (Ethical hedonism) ทฤษฎีนี้ถือว่ามนุษย์แสวงหาความสุขเพื่อผลประโยชน์ของมวลมนุษย์หรือสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ และจะเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์นี้ผู้หนึ่งด้วย

นักจิตวิทยาที่สนับสนุนทฤษฎีนี้ กล่าวว่า คนถูกจูงใจให้กระทำเรื่องมาจากการกระทำนั้น จะทำให้คนได้รับความพึงพอใจ อารมณ์จึงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม

จากทฤษฎีความพึงพอใจที่ผู้รู้ได้กล่าวถึงไว้ข้างต้น จึงพอสรุปได้ว่า มีองค์ประกอบหลายอย่างที่มีส่วนทำให้บุคคลได้รับความพึงพอใจ ได้แก่

1. ตนเอง คือ ผู้แสวงหาสิ่งที่ตนต้องการ
2. ความคาดหวังที่กำหนดไว้เป็นเป้าหมายในการแสวงหาความพึงพอใจว่าจะเกิดขึ้นกับตน
3. สภาพแวดล้อมซึ่งตนเองอาศัยหรือดำรงอยู่ในขณะที่แสวงหาสิ่งที่ต้องการ
4. ประสบการณ์ในการแสวงหาและรับรู้สิ่งย้อนกลับว่า สิ่งนั้นคือค่าตนเองต้องการและใช้สิ่งที่ทำให้ตนได้รับความพึงพอใจหรือไม่
5. ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร
6. ความสามารถในการแสวงหาหรือค้นหาช่องทางเพื่อจะไปถึงสิ่งที่ตนต้องการ
7. ความสามารถในการวิเคราะห์สิ่งย้อนกลับ

8. การยอมรับผลที่ได้รับจากการแสวงหาของตน ซึ่งอาจเป็นไปในทางตรงกันข้ามกับที่คาดไว้ และถ้าหากตนเองสามารถยอมรับได้ก็จะทำให้ได้รับความพึงพอใจในระดับหนึ่ง และสามารถนำผลลัพธ์ในครั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการแสวงหาสิ่งที่ตนต้องการหรือพึงพอใจในโอกาสต่อไป

3. ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ของมาสโลว์

มาสโลว์ (มโนส นิลสวส์ดี. 2547:32-33; อ้างอิงจาก Maslow.1970:35-47) มีหลักการที่สำคัญเกี่ยวกับแรงจูงใจ โดยเน้นในเรื่องลำดับขั้นความต้องการเขามีความเชื่อว่า มนุษย์มีแนวโน้มที่จะมีความต้องการอันใหม่ที่สูงขึ้นแรงจูงใจของคนเรามาจากความต้องการพฤติกรรมของคนเรามุ่งไปสู่การตอบสนอง ความพอใจ มาสโลว์ แบ่งความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ออกเป็น 5 ระดับด้วยกันได้แก่

1. มนุษย์มีความต้องการ และความต้องการมีอยู่เสมอ ไม่มีที่สิ้นสุด
2. ความต้องการที่ได้รับการสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจสำหรับพฤติกรรมต่อไป ความต้องการที่ไม่ได้รับการสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม
3. ความต้องการของคนซ้ำซ้อนกัน บางทีความต้องการหนึ่ง ได้รับการตอบสนองแล้วยังไม่สิ้นสุดก็เกิดความต้องการด้านอื่นขึ้นอีก
4. ความต้องการของคนมีลักษณะเป็นลำดับขั้น ความสำคัญกล่าวคือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนอง
5. ความต้องการเป็นตัวตนที่แท้จริงของตนเอง

ลำดับความต้องการพื้นฐานของ Maslow เรียกว่า Hierarchy of Needs มี 5 ลำดับขั้น ดังนี้

1. ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการปัจจัย 4 เช่น ต้องการอาหารให้อิ่มท้อง เครื่องนุ่งห่มเพื่อป้องกันความร้อน หนาวและอุจาดตา ยารักษาโรคภัยไข้เจ็บ รวมทั้งที่อยู่อาศัยเพื่อป้องกันแดด ฝน ลม อากาศร้อน หนาว และสัตว์ร้าย ความต้องการเหล่านี้มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกคน จึงมีความต้องการพื้นฐานขั้นแรกที่มีมนุษย์ทุกคนต้องการบรรลุให้ได้ก่อน
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs) หลังจากที่มนุษย์บรรลุความต้องการด้านร่างกาย ทำให้ชีวิตสามารถดำรงอยู่ในขั้นแรกแล้ว จะมีความต้องการด้านความปลอดภัยของ

ชีวิตและทรัพย์สินของตนเองเพิ่มขึ้นต่อไป เช่น หลังจากมนุษย์มีอาหารรับประทานจนอิ่มท้องแล้ว ได้เริ่มหันมาคำนึงถึงความปลอดภัยของ อาหาร หรือสุขภาพ โดยหันมาให้ความสำคัญกับเรื่อง สารพิษที่ติดมากับอาหาร ซึ่งสารพิษเหล่านี้อาจสร้างความไม่ปลอดภัยให้กับชีวิตของเขา เป็นต้น

3. ความต้องการความรักและการเป็นเจ้าของ (Belonging and love needs) เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นหลังจากการที่มีชีวิตอยู่รอดแล้ว มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแล้ว มนุษย์ จะเริ่มมองหาความรักจากผู้อื่น ต้องการที่จะเป็นเจ้าของสิ่งต่างๆ ที่ตนเองครอบครองอยู่ตลอดไป เช่น ต้องการให้พ่อแม่ พี่น้อง คนรัก รักเราและต้องการให้เขาเหล่านั้นรักเราคนเดียว ไม่ต้องการให้เขาเหล่านั้นไปรักคนอื่นโดยการแสดงความเป็นเจ้าของ เป็นต้น

4. ความต้องการการยอมรับนับถือจากผู้อื่น (Esteem needs) เป็นความต้องการอีกขั้นหนึ่งหลังจากได้รับความต้องการทางร่างกาย ความปลอดภัย ความรักและเป็นเจ้าของแล้ว จะต้องการการยอมรับนับถือจากผู้อื่น ต้องการได้รับเกียรติจากผู้อื่น เช่น ต้องการการเรียกขานจากบุคคลทั่วไปอย่างสุภาพ ให้ความเคารพนับถือตามควรไม่ต้องการการกดขี่ข่มเหงจากผู้อื่น เนื่องจากทุกคนมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน

5. ความต้องการความเป็นตัวตนอันแท้จริงของตนเอง (Self - actualization needs) เป็นความต้องการขั้นสุดท้าย หลังจากที่ผ่านมาความต้องการความเป็นส่วนตัว เป็นความต้องการที่แท้จริงของตนเอง ลดความต้องการภายนอกลง หันมาต้องการสิ่งที่มีและเป็นอยู่ ซึ่งเป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ แต่ความต้องการในขั้นนี้มักเกิดขึ้นได้ยาก เพราะต้องผ่านความต้องการในขั้นอื่นๆ มาก่อนและต้องมีความเข้าใจในชีวิตเป็นอย่างดี

เมื่อวิเคราะห์โดยรอบด้านแล้วจะพบว่าระดับความต้องการทั้ง 5 ระดับของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์นั้น สามารถตอบคำถามเรื่องความมุ่งหมายของชีวิตได้ครบถ้วน ในระดับหนึ่ง เพราะมนุษย์เราตามปกติจะมีระดับความต้องการหลายระดับ และเมื่อความต้องการระดับต้นได้รับการสนองตอบก็จะเกิดความต้องการในระดับสูงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ไปตามลำดับจนถึงระดับสูงสุด การตอบคำถามเรื่องเป้าหมายและคุณค่าของชีวิตมนุษย์ตามแนวของจิตวิทยาแขนงมานุษยนิยมจึงทำได้ เราได้เห็นคำตอบในอีกแง่มุมหนึ่ง

ความหมายของกิจกรรมนิสิต

กิจกรรมนิสิตนักศึกษา (Student Activities) เป็นส่วนหนึ่งของงานกิจการนิสิต เพื่อให้ นิสิตได้มีโอกาสเลือกทำกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของแต่ละคน ทั้งนี้เนื่องจากนักการ ศึกษาตระหนักดีว่า การเรียนรู้ของนิสิตนั้น มิได้เกิดขึ้นแต่ในชั้นเรียนเท่านั้น แต่สิ่งอื่นๆ ที่นิสิต นักศึกษาปฏิบัตินอกชั้นเรียนและกิจกรรมต่างๆ ในสถาบันอุดมศึกษาที่นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วม โดยเฉพาะกิจกรรมนิสิตที่เกิดจากความคิดริเริ่ม การใช้แรงกาย แรงใจ ของนิสิตเอง จะมีส่วนช่วย ให้นิสิตมีการพัฒนาอย่างเต็มที่ด้วยเช่นกัน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความหมายและขอบข่ายของ กิจกรรมนิสิตนั้น จึงได้มีผู้ให้คำจำกัดความไว้หลายท่านซึ่งมักจะมีความหมายใกล้เคียงกัน ดังนี้

วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530:145) ได้ให้คำจำกัดความของกิจกรรมนิสิต นักศึกษา (Student Activities) ไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อการพัฒนา นิสิตด้านต่างๆ นอกเหนือไปจากไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของคะแนนในวิชาใดวิชาหนึ่ง กิจกรรมที่มุ่งหมายในการพัฒนา นิสิตนั้นจึงหมายรวมทั้งกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยให้นิสิต และส่วนที่ส่งเสริมให้นิสิตได้จัดขึ้นเอง โย การนิเทศและดูแลจากอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมต่างๆ เพื่อให้ นิสิตสัมผัสชีวิตที่ถูกต้อง

เฟรดเดอริค (Frederick . 1950:20) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนิสิตไว้ว่า กิจกรรม นิสิตเป็นกิจกรรมทั้งหลายภายในสถานศึกษา ซึ่งนักศึกษามีความสมัครใจในการเข้าร่วมกิจกรรม นั้นทั้งนี้ ต้องเป็นกิจกรรมที่สถานศึกษายอมรับและสนับสนุน โดยมีอาจารย์และผู้บริหาร เป็นผู้ดูแล อย่างใกล้ชิด เพื่อช่วยให้เป็นไปตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แต่นักศึกษาเป็น ผู้ดำเนินการเองทั้งหมด และการเข้าร่วมกิจกรรมจะไม่มีผลในการนับหน่วยกิตหรือคะแนนใดๆ ใน อันที่จะช่วยให้นักศึกษาเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา

เฮอริเบิร์ต (Herbert. 1969:30) ใช้คำว่า กิจกรรมนักศึกษา (Student Activities) ใน ความหมายที่เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่ปฏิบัติภายใต้การแนะนำอย่างถูกวิธี และอยู่ในความรับผิดชอบ ของสถาบัน ทั้งนี้ กิจกรรมนั้นไม่มีเรื่องของคะแนนเข้ามาเกี่ยวข้อง

กู๊ด (Good. 1973:9) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักศึกษาไว้ว่า กิจกรรมนักศึกษา เป็นขอบข่ายหลักสูตรการศึกษาทั้งหมดที่รวมเอากิจกรรมและประสบการณ์นอกห้องเรียนเข้าไป ด้วย โดยนักศึกษาจะได้ทั้งความสนุกสนาน ได้เพิ่มพูนความรู้และส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ เป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดและทัศนคติ โดยในการ ทำกิจกรรมจะต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาช่วยดูแลให้คำแนะนำเพื่อให้กิจกรรมดำเนินไปตามเป้าหมาย ของกิจกรรม

สรุปได้ว่า กิจกรรมนักศึกษาจัดขึ้น เพื่อพัฒนานักศึกษาให้นักศึกษามีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ตนเองได้รับจากสถานศึกษา และกิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นทางสถานศึกษา ให้การยอมรับและสนับสนุนโดยมีอาจารย์และผู้บริหาร เป็นผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อช่วยให้เป็นไปตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แต่นักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด

ปรัชญากิจกรรมนิสิต

ปรัชญากิจกรรมนิสิตเป็นส่วนหนึ่งของปรัชญาการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิตและการพัฒนาบัณฑิต ซึ่งเป็นภารกิจหลักประการแรกและประการสำคัญที่สุดของสถาบันอุดมศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐหรือเอกชน ต้องกำหนดถึงคุณลักษณะของบัณฑิตในแต่ละสถาบันให้ชัดเจน เพื่อจะจัดกิจกรรมนิสิตให้เหมาะสมกับการพัฒนานิสิตให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ (วิจิตร ศรีสะอ้าน 2529 :1-6) ดังนั้นสถาบันการศึกษาจึงควรกำหนดแนวปรัชญาเพื่อใช้เป็นหลักในการดำเนินงานของสถาบัน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530: 150-151) ได้ให้แนวคิดปรัชญาของกิจกรรมนิสิต ดังนี้

1. ส่งเสริมให้นิสิตแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น โดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ อันเป็นผลให้แต่ละคนสามารถพัฒนาการเรียน วิชาการ สังคม ร่างกาย จิตใจ บุคลิกภาพและวุฒิภาวะสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. ส่งเสริมและช่วยเหลือให้นิสิตจัดตั้งกลุ่มหรือชมรมที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันโดยไม่คำนึงถึงเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ความแตกต่างทางด้านการเมือง
3. เปิดโอกาสให้นิสิตมีประสบการณ์ด้านการทำงานร่วมกับกลุ่ม สามารถเสนอความคิดเห็น กล้าแสดงตน พัฒนาความเป็นผู้นำ เสริมสร้างความสามัคคีระหว่างหมู่นิสิต รู้จักการอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่น
4. อำนวยความสะดวกในการจัดและดำเนินกิจกรรมนิสิตในด้านๆ เช่น
 - 4.1 จัดสถานที่เพื่อเป็นศูนย์กลางกิจกรรมสำหรับประชุม และอุปกรณ์ต่างๆเพื่อจัดทำป้ายประกาศต่างๆ
 - 4.2 ประสานงานกับภาควิชาหรือหน่วยงานอื่นๆเพื่อสนับสนุนหรืออำนวยความสะดวกให้นิสิตจัดกิจกรรมต่างๆ

4.3 จัดหาอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมที่มีประสบการณ์ด้านกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือให้แนวคิดในการจัดกิจกรรม

5. ส่งเสริมให้นิสิตรักความเป็นไทย มีความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ

6. พัฒนานิสิตให้เป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพ มีความสามัคคี

7. ช่วยให้นิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพการเรียนการสอนและสามารถใช้กิจกรรมเป็นเครื่องมือผ่อนคลายความเครียดจากการศึกษาเล่าเรียน

โดยสรุปแล้ว ปรัชญากิจกรรมนิสิตจึงเป็นไปเพื่อการพัฒนาให้นิสิตให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ เป็นคนที่มีประโยชน์ เป็นคนที่ต้องการของสังคม และปรัชญาดังกล่าวจะช่วยให้การวางแผนและการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนอำนวยความสะดวกให้โดยถือว่ากิจกรรมมีความสำคัญควบคู่ไปกับการเรียนการสอนในหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิต

กิจกรรมนักศึกษา เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนานักศึกษา การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาไม่ได้เน้นเฉพาะการผลิตบุคลากร เพื่อประกอบอาชีพเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องหาวิธีการที่จะทำให้เกิดการพัฒนาบุคคล ดังนั้นสถาบันจึงต้องรับผิดชอบในการกำหนดทิศทาง เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาไปตามความสามารถและความถนัด กิจกรรมเป็นวิธีการหนึ่งที่สถาบันนำมาใช้ในการพัฒนานักศึกษา การจัดกิจกรรมจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน รอบคอบรัดกุม เพื่อให้กิจกรรมที่จัดขึ้นดำเนินไปได้ด้วยดี ก่อให้เกิดประโยชน์ตามความมุ่งหมายในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษานั้น

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530:146-147) ได้เน้นสาระสำคัญของวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่มีอยู่ในสถาบันต่างๆ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความเหมาะสมด้านบุคลิกภาพ
2. เพื่อพัฒนาความสามารถในความสัมพันธ์ และทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. เพื่อทำให้นักศึกษามีจิตใจกว้างขวางขึ้น
4. เพื่อฝึกให้มีความรับผิดชอบ
5. เพื่อฝึกให้หัดปกครองตนเองด้วยการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
6. เพื่อฝึกความคิดและการตัดสินใจ
7. เพื่อพัฒนาสติปัญญา

8. เพื่อให้รักศิลปวัฒนธรรมและประเพณีไทย
9. เพื่อให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
10. เพื่อให้เพิ่มพูนความรู้ในด้านอาชีพในอนาคต
11. เพื่อให้รู้จักทักษะสังคม
12. เพื่อให้รู้จักการเสียสละและทำงานให้ส่วนรวม
13. เพื่อให้พัฒนาลักษณะนิสัย และความคิดที่ดี
14. เพื่อให้มีความสามัคคี
15. เพื่อให้พัฒนาความกตัญญูต่อสถาบัน

สำเนาวิชา จริตศิลป์ (2538:120-121) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการให้นักศึกษา
2. เพื่อเป็นการเตรียมนักศึกษาสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย
3. เพื่อเป็นการเตรียมนักศึกษาทางด้านสังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ
4. เพื่อเพิ่มพูนความสนใจของนักศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
5. เพื่อให้ให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
6. เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่นให้นักศึกษา
7. เพื่อพัฒนาความสามารถพิเศษของนักศึกษา
8. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้นำความรู้ไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม
9. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้รู้จักทำนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรมไทย
10. เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่นักศึกษา

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันต่างๆ มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อทำให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ และเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปจะเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการทำงานในวิชาชีพที่ศึกษามา สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขในทุกสถานการณ์ มีบุคลิกภาพอันเป็นที่ชื่นชอบแก่บุคคลที่ได้พบเห็นกันทั่วไป และมีลักษณะที่เป็นคนไทยซึ่งเป็นตัวอย่างของสังคมไทย

ประเภทกิจกรรมนิสิต

งานกิจกรรมนิสิตเป็นงานที่มีขอบข่ายกว้างขวางซึ่งนิสิตจะใช้โอกาสที่มีอยู่ในขณะที่นิสิตได้สัมผัสกับกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นงานที่ช่วยให้นิสิตได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ที่เหมาะสม

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2538:127-128) ได้แบ่งประเภทกิจกรรมนักศึกษา ตามลักษณะของกิจกรรมได้ 7 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมส่วนกลาง ได้แก่ กิจกรรมของสโมสรนิสิต หรือองค์การนิสิต ซึ่งเป็นองค์การกิจกรรมระดับสถาบัน
2. กิจกรรมวิชาการ ได้แก่ กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มุ่งเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการแก่นิสิต
3. กิจกรรมกีฬา ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งพัฒนานิสิตในด้านร่างกายและจิตใจตลอดจนทักษะในการกีฬา การฝึกซ้อมกีฬา ให้นิสิตมีความเพลิดเพลินสนุกสนานและร่างกายแข็งแรง
4. กิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรม ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งเน้นส่งเสริมความรู้และประสบการณ์แก่นิสิตทางด้านวัฒนธรรม เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะการแสดง ศิลปะการพูดและดนตรี
5. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ได้แก่ กิจกรรมที่นิสิตจัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นหรือสร้างถาวรวัตถุที่เป็นสาธารณสมบัติ และการให้การศึกษแก่ประชาชนในด้านอาชีพ ด้านสาธารณสุข และให้การช่วยเหลือประชาชนในชนบท
6. กิจกรรมนันทนาการ ได้แก่ กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อความสนุกสนานและความเพลิดเพลินแก่นิสิต เช่น การจัดงานสังสรรค์ การจัดงานตามประเพณีท้องถิ่น หรือการจัดงานในโอกาสต่างๆ
7. กิจกรรมการเมือง ได้แก่ กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็น หรือแสดงออก ซึ่งอาจจะคัดค้านหรือสนับสนุนต่อเหตุการณ์ต่างๆในสังคม

วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530:148-149) ได้แบ่งรูปแบบกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ตามการพัฒนานิสิตนักศึกษา ได้เป็นประเภทต่างๆดังนี้

1. กิจกรรมพัฒนาปกครอง ได้แก่ องค์การบริหารกิจการนิสิตนักศึกษา สโมสรนิสิตนักศึกษา กิจกรรมเหล่านี้ฝึกให้นิสิตนักศึกษารู้จักทำงานร่วมกัน หัดตัดสินใจและรับผิดชอบงานต่างๆ โดยฝึกวิธีการตามระบอบประชาธิปไตย

2. กิจกรรมพัฒนาสติปัญญา ได้แก่ กิจกรรมชมรมวิชาการต่างๆ ชมรมวิทยาศาสตร์ ชมรมภาษาอังกฤษ ชมรมภาษาไทย ชมรมวิชาการเหล่านี้ส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับศาสตร์สาขาที่นิสิตนักศึกษาสังกัดอยู่

3. กิจกรรมพัฒนาทักษะสังคม ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งพัฒนามรรยาท และระเบียบประเพณีในการอยู่ร่วมกันกับคนในสังคม การเข้าสมาคม เช่นชมรมกุลสตรี ชมรมพัฒนาบุคลิกภาพ ปัจจุบันกิจกรรมนิสิตนักศึกษาประเภทนี้ไม่ค่อยจะมี

4. กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพและความพร้อมเพียง ได้แก่ ชมรมกีฬาต่างๆ

5. กิจกรรมพัฒนาความเสียสละเพื่อสังคม ได้แก่กิจกรรมที่มุ่งฝึกให้นิสิตนักศึกษาให้มีความตระหนักในบทบาทของการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคมหรือประเทศ เช่น ชมรมบริจาคโลหิต ค่ายอาสาพัฒนา ชมรมพิทักษ์ธรรมชาติ ชมรมผู้บริโภครักษ์โลก

6. กิจกรรมพัฒนาศีลธรรม ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของนิสิตนักศึกษาให้มีความประพฤติและจริยวัตรตรงดงาม เป็นที่ประสงค์แก่สังคม ได้แก่ ชมรมพุทธศาสตร์ ชมรมสมาธิ

7. กิจกรรมศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมการสนับสนุนให้มีกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่างๆ ให้ภูมิใจในวัฒนธรรมชาติ เช่น ชมรมดนตรี ชมรมนาฏศิลป์ ชมรมวรรณศิลป์ ชมรมศิลปะ

8. กิจกรรมนันทนาการ ได้แก่ กิจกรรมที่มุ่งพัฒนาให้นิสิตนักศึกษาใช้เวลาว่างพักผ่อนหรือทำในสิ่งที่ตนเองสนใจ เช่น ชมรมถ่ายภาพ ชมรมทัศนศึกษา

9. กิจกรรมพัฒนาอาชีพ ได้แก่ กิจกรรมที่ต้องเตรียมนิสิตนักศึกษาไปสู่อาชีพในอนาคต เช่น ชมรมนักธุรกิจ ชมรมนักประชาสัมพันธ์

10. กิจกรรมทางการเมือง เป็นกิจกรรมที่มุ่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเกิดความสนใจในการเมือง เพื่อการเข้าไปสู่พรรคการเมืองในอนาคต มหาวิทยาลัยในต่างประเทศอาจมีชมรมการเมืองของแต่ละพรรคอยู่ในมหาวิทยาลัยด้วย ทั้งนี้ เพื่อจะได้ปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมืองแต่เยาว์และเมื่อโตขึ้นจะได้มีความสนใจในการเมืองมากขึ้น

สรุปได้ว่า การแบ่งประเภทของกิจกรรมมักจะเน้นการแบ่งตามลักษณะกิจกรรมและวัตถุประสงค์ในการพัฒนานิสิตนักศึกษาของกิจกรรมแต่ละประเภทเป็นส่วนใหญ่

สำหรับมหาวิทยาลัยนเรศวร ได้จัดแบ่งโครงการกิจกรรมนิสิต 2 ลักษณะ ได้แก่

1. กิจกรรมกลาง หมายถึง กิจกรรมใดๆ ที่สนับสนุนให้องค์การนิสิต สภานิสิต และชมรม ส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม

2. กิจกรรมคณะ หมายถึง กิจกรรมใดที่สนับสนุนให้สโมสรนิสิตคณะ และชมรมสังกัด คณะเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม อาจอยู่ในรูปของกิจกรรมเชิงวิชาการ หรือกิจกรรมในด้านอื่นๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดได้

เนื่องจากการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพนิสิตของมหาวิทยาลัยนเรศวร มุ่งเน้นให้นิสิตเป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำเนินการได้ในหลากหลาย รูปแบบกิจกรรม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อม ศักยภาพ และความสนใจของนิสิต ด้วยข้อจำกัดของงบประมาณของมหาวิทยาลัย กองกิจการนิสิต จึงได้กำหนดนโยบายด้านการจัดกิจกรรมนิสิต ประจำปีการศึกษา 2551 และลักษณะกิจกรรมที่จะให้การสนับสนุนการดำเนินงานจาก งบประมาณของมหาวิทยาลัยไว้ 6 ด้าน ดังนี้

1. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสิ่งแวดล้อม
2. กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
3. กิจกรรมด้านส่งเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม
4. กิจกรรมด้านส่งเสริมกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ
5. กิจกรรมด้านส่งเสริมสร้างวิชาการ
6. กิจกรรมด้านนันทนาการ

แนวทางในการจัดทำโครงการกิจกรรมนิสิต

1. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสิ่งแวดล้อม

1. ส่งเสริมโครงการที่สอดคล้องกับความชำนาญของนิสิต สอดคล้องกับแผนพัฒนา ความพร้อมของชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถดูแล รักษา และพัฒนาให้ผลของกิจกรรมคงอยู่อย่าง ยืนยาวต่อไป และให้ความสำคัญต่อกิจกรรมที่สามารถพัฒนาชุมชนในลักษณะการพัฒนาแบบ ยั่งยืน

2. ส่งเสริมโครงการที่ให้นิสิตได้เรียนรู้กระบวนการเรียนรู้การทำงาน และตระหนักรู้ถึง ความเสียสละ และหน้าที่ของปัญญาชนในการรับใช้สังคม

3. การดำเนินงานควรเน้นที่ตัวนิสิต ให้นิสิตเป็นผู้ดำเนินการเอง ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้นิสิตได้รับประสบการณ์ ได้ฝึกปฏิบัติในการทำโครงการด้วยตนเอง

4. การเลือกพื้นที่ดำเนินโครงการ ควรคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสำคัญ การคมนาคมไม่ห่างไกล มีความสะดวกพอสมควร และง่ายต่อการติดตามและประเมินผล

5. ไม่เป็นการสร้างถาวรวัตถุขนาดใหญ่ เน้นการซ่อมแซม ปรับปรุงและพัฒนาอาคาร , สถานที่, สนามกีฬา หากมีงบประมาณสนับสนุนวัสดุก่อสร้างจากหน่วยงานอื่น ทางมหาวิทยาลัย จะสนับสนุนเฉพาะค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเท่านั้น

6 เน้นพื้นที่การพัฒนากลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

6.1 สังคมชนบทและกลุ่มด้อยโอกาส

6.2 ในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก

6.3 ในเขตบริการของมหาวิทยาลัยนเรศวร 9 จังหวัด

2. กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

1. เป็นโครงการที่กระตุ้นให้นิสิตในมหาวิทยาลัยตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในความเป็นใจ สามารถใช้ภูมิปัญญาไทยในการพัฒนาประเทศ

2. เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้วยการอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ สืบสาน ปลูกฝังค่านิยม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน

3. เป็นกิจกรรมที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยนเรศวร ในด้านศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม

3. กิจกรรมด้านส่งเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม

1. ส่งเสริมการใช้หลักธรรมทางศาสนา เพื่อพัฒนานิสิตให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีสมาธิและระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ เพื่อสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

2. สนับสนุนการจัดกิจกรรมตามวันสำคัญทางศาสนาทุกศาสนา โดยยึดหลักคำสอน และคำนึงถึงแก่นแท้ของวันสำคัญนั้นๆ ทั้งนี้ไม่สนับสนุนค่าใช้จ่ายบางรายการ เช่น ค่าใช้จ่ายในการจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ หรือเลี้ยงอาหารคนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ค่าใช้จ่ายในการซื้อวัสดุอุปกรณ์เพื่อทำบุญ เงินบริจาค ของแจก ของรางวัล เป็นต้น

3. สนับสนุนโครงการที่สร้างค่านิยมที่ถูกต้องให้แก่นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร เช่น การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย, การแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย, การปฏิบัติตามกฎและวินัยจรรยา และ การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเพื่อลดปัญหาทางสังคมที่เกิดจากค่านิยมที่ผิด เช่น การพนันฟุตบอล, การรักรักในวัยเรียน, การอยู่ร่วมกันก่อนแต่งงาน, ยาเสพติดและอบายมุขทั้งปวง ฯลฯ

4. สนับสนุนโครงการที่เสริมสร้างประชาธิปไตย สร้างจิตสำนึกทางการเมือง การรู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเอง รวมถึงบทบาทของการเป็นนิสิตนักศึกษา และบทบาทของประชาชนพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตย

4. กิจกรรมด้านส่งเสริมกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ

1. สนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นิสิตมีทักษะการเล่นกีฬาและออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ตลอดจนมีน้ำใจเป็นนักกีฬา สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

2. มุ่งเน้นการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการประชาคมมหาวิทยาลัยนเรศวร

3. สำหรับกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ให้พิจารณาจากศักยภาพและความพร้อมของนักกีฬาในชมรม และควรมีเป้าหมายการแข่งขันในทุกระดับอย่างชัดเจน

4. สำหรับกีฬาบางประเภทที่มีความพร้อมในการจัดการแข่งขัน สนับสนุนให้เป็นแกนนำในการจัดการแข่งขันให้กับองค์กร/หน่วยงานต่างๆ และชุมชน

5. สนับสนุนให้ทุกประเภทกีฬา จัดการแข่งขันกีฬาภายในมหาวิทยาลัย อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

5. กิจกรรมด้านส่งเสริมสร้างวิชาการ

1. ให้ความร่วมมือกับองค์กรกิจกรรมอื่นๆ ในการนำความรู้ ความสามารถของชมรมมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

2. ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ในวิชาชีพ/วิชาการที่มีการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย มารณรงค์หรือเผยแพร่ มาใช้ให้เกิดประโยชน์กับประชาคมในมหาวิทยาลัย

6. กิจกรรมด้านนันทนาการ

1. ส่งเสริมให้นิสิตได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

2. เป็นกิจกรรมที่สมัครใจทำในยามว่าง เพื่อให้เปิดความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความตึงเครียดทั้งร่างกายและจิตใจ ช่วยพัฒนาทักษะต่างๆ เช่น ถ่ายภาพ เกมส์ เต้นรำ อ่านหนังสือ ทานข้าว ท่องเที่ยว ผจญภัย ล่าสัตว์ ตกปลา ฯลฯ

ประโยชน์และความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการ

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายๆ คนได้ให้ความเห็นว่ากิจกรรมนันทนาการ เป็นสิ่งจำเป็นที่มีความสำคัญ และจำเป็นที่สถาบันอุดมศึกษา จะต้องให้การสนับสนุน ให้นักศึกษา ได้จัดกิจกรรมนันทนาการขึ้น

เฟรดเดอริค (Frederick. 1959: 51-52) ได้สรุปว่า กิจกรรมนันทนาการนั้นมีประโยชน์ในแง่ที่จะส่งเสริมการศึกษาให้สมบูรณ์ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเป็นการเตรียมตัวนักศึกษาสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย
2. เพื่อส่งเสริมความมีระเบียบวินัยในตนเอง
3. เพื่อให้รู้จักวิธีการทำงานร่วมกัน
4. เพื่อเพิ่มพูนความสนใจของนักศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
5. เพื่อให้สำนึกในการปฏิบัติตามข้อบังคับ และระเบียบแบบแผนต่างๆ
6. เพื่อพัฒนาความสามารถพิเศษของนักศึกษา
7. เพื่อส่งเสริมแรงขับที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษา
8. เพื่อพัฒนาความสามัคคีในโรงเรียน

วิลเลียมสัน (Williamson. 1961) ได้กล่าวว่ากิจกรรมนันทนาการเป็นจุดศูนย์กลาง ในกระบวนการอุดมศึกษา ในการพัฒนานักศึกษาแต่ละคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์

สตรูบ (Strube. 1968) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับงานกิจกรรมนันทนาการว่างานกิจกรรมนันทนาการได้ถูกตั้งขึ้น เพื่อให้การสนับสนุนวัตถุประสงค์ขั้นพื้นฐานของสถาบัน จึงต้องให้ความสำคัญแก่กิจกรรมเสริมหลักสูตรควบคู่กับกิจกรรมประจำ คือ กิจกรรมการเรียนการสอน

สำนักวารสาร (2531: 113) ได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการ ดังนี้

1. ความสำคัญต่อนักศึกษา นักศึกษาโดยทั่วไปเป็นคนหนุ่มสาวที่มีพลังกำลังทั้งทางด้านร่างกายและด้านความคิด มีความอยากรู้อยากเห็น และเป็นผู้ที่มีความหวังดีต่อสังคมด้วยใจอันบริสุทธิ์ กิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมนอกหลักสูตรจะช่วยตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี กิจกรรมนันทนาการจึงมีความสำคัญต่อนักศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ช่วยพัฒนานักศึกษาในด้านสังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ
2. ช่วยให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
3. ช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสใช้พลังทางด้านร่างกาย และความคิดเพื่อกระทำสิ่งที่
เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อสถาบันการศึกษา และต่อประเทศชาติ

2. ความสำคัญต่อสถาบันอุดมศึกษา การทำงานระหว่างอาจารย์และนักศึกษาใน
กระบวนการกิจกรรมนักศึกษา ทำให้นักศึกษาเกิดความอบอุ่น และมีความเข้าใจต่ออาจารย์และ
สถาบันอุดมศึกษาดียิ่งขึ้น กิจกรรมนักศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และกีฬา
จึงเป็นส่วนสำคัญในการเผยแพร่ชื่อเสียง และเกียรติคุณของสถาบันอุดมศึกษา

3. ความสำคัญต่อประเทศ ในแต่ละปี นักศึกษาได้ออกไปพัฒนาชนบท ในถิ่นทุรกันดารได้
สร้างถาวรวัตถุหลายอย่าง เช่น โรงเรียน สะพาน ฝายน้ำล้น ถังเก็บน้ำฝน เป็นต้น และนอกจากนั้น
ยังช่วยให้ประชาชนในชนบท ได้เข้าใจการประกอบอาชีพ ด้านเกษตรกรรมแผนใหม่ เข้าใจ
การศึกษาและการสาธารณสุข เพื่อช่วยให้ชาวชนบทได้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น กิจกรรมด้าน
ศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษา ได้มีบทบาทสำคัญในการทำนุบำรุงพัฒนาและเผยแพร่วัฒนธรรม
ของชาติ กิจกรรมด้านกีฬา ได้ช่วยทำให้นักศึกษา ซึ่งเป็นเยาวชนของชาติ มีร่างกายแข็งแรง ซึ่งจะ
เป็นทรัพยากรสำคัญในการพัฒนาประเทศ

สรุปได้ว่า กิจกรรมนักศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างมากในอันที่จะพัฒนาฝึกฝนตัว
นักศึกษา ซึ่งเป็นเยาวชนของชาติ ให้มีความรู้ความรักและหวงแหนในความเป็นไทย ตลอดจนหล่อ
หลอมจิตใจของเยาวชนให้เป็นคนดี เพื่อพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

บทบาทหน้าที่และภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ. 2545:14) ได้กำหนดกรอบเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาทุกระดับ เพื่อให้เกิด
ประสิทธิภาพประสิทธิผลและในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ไว้ในหมวดที่ 4 : แนว
การศึกษา ในมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของ ผู้เรียน
โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ซึ่งความตามมาตรา 24 ดังกล่าว นับเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญที่สถาบันการศึกษาจะต้องดำเนินการตามแนวทาง 6 ประการ หรือเท่าที่จะสามารถทำได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์และลักษณะตามองค์ประกอบของสถาบันศึกษานั้นๆ ในระดับการศึกษา

การแบ่งส่วนบริหารกิจกรรมนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร

1. **กองกิจการนิสิต** มีหน้าที่และรับผิดชอบการให้บริการแก่นิสิตในด้านต่างๆ และช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัย ได้แก่

1.1 คณะกรรมการกิจการนิสิตมีอำนาจหน้าที่ในการวางแผนงานกิจกรรมนิสิตให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย โดยมีรองอธิการบดีฝ่ายพัฒนากิจการนิสิต เป็นประธานกรรมการ มีผู้ช่วยอธิการบดี เป็นรองประธานกรรมการ รองคณบดี หรือผู้ช่วยคณบดีที่รับผิดชอบด้านกิจการนิสิตของคณะต่างๆ เป็นกรรมการและมีผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต เป็นกรรมการและเลขานุการ

1.2 กรรมการที่ปรึกษากิจการนิสิต มีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และรับผิดชอบการดำเนินการที่เกี่ยวกับกิจกรรมด้านต่างๆของมหาวิทยาลัย ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพตามนโยบายและแนวทางการดำเนินกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

1.3 กองกิจการนิสิต มีหน้าที่ในการส่งเสริม อำนวยความสะดวกให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมนิสิต รวมถึงการควบคุม ดูแล ตรวจสอบ การใช้จ่ายเงินงบประมาณในการจัดกิจกรรมและประสานงานกับหน่วยงานและบุคคล ต่างๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ดังนี้ งาน กิจกรรมนิสิต งานวินัยนิสิต และงานกีฬา ฯ

1. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสิ่งแวดล้อม หน่วยงานที่รับผิดชอบ งาน กิจกรรมนิสิต

2. กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม หน่วยงานที่รับผิดชอบ งานกิจกรรมนิสิต

3. กิจกรรมด้านส่งเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมหน่วยงานที่รับผิดชอบงานวินัยนิสิต

4. กิจกรรมด้านส่งเสริมกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ หน่วยงานที่รับผิดชอบ งานกีฬา ฯ

5. กิจกรรมด้านส่งเสริมสร้างวิชาการ หน่วยงานที่รับผิดชอบ งานกิจกรรมนิสิต

6. กิจกรรมด้านนันทนาการ หน่วยงานที่รับผิดชอบ งานกีฬา

รวมถึงสนับสนุนกิจกรรมขององค์การนิสิต/สภานิสิต/สโมสรนิสิต ให้มีการเลือกตั้ง คณะกรรมการการบริหารงาน ตามวิถีทางประชาธิปไตย มีรายละเอียดดังนี้

1. จัดให้มีที่ทำการของคณะกรรมการบริหารงานองค์การนิสิต สภานิสิต สโมสรนิสิต และ ชมรม เพื่อดำเนินการทำกิจกรรมต่างๆ

2. ประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์และนิสิตได้ทราบกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นที่ปรึกษาองค์การ นิสิต สภานิสิต สโมสรนิสิต และชมรมต่างๆ

3. เชิญอาจารย์ที่มีความรู้ความชำนาญในกิจกรรมด้านต่างๆ เพื่อเป็นที่ปรึกษาองค์การ นิสิต สภานิสิต/สโมสรนิสิต และชมรมต่างๆ

4. จัดให้คณะกรรมการบริหารงานองค์การนิสิต ได้ทำการวางแผนการดำเนินกิจกรรม ต่างๆ ตามนโยบายที่แถลงไว้ต่อนิสิต

5. จัดให้มีการประชุมสัมมนาคณะกรรมการบริหารงานองค์การนิสิต คณะกรรมการชมรม ต่างๆ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถด้านการบริหารกิจกรรมนิสิต

6. จัดระบบการใช้จ่ายเงินของคณะกรรมการบริหารงานองค์การนิสิต สภานิสิต/สโมสร นิสิต/ชมรม ให้ปฏิบัติตามระเบียบการเงินและการบัญชีของสถาบันอย่างเคร่งครัด

7. จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารงานองค์การนิสิต สภานิสิต/สโมสรนิสิต/ชมรม ก่อนสิ้นปีการศึกษา

2. องค์การนิสิต มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

2.1 กำหนดนโยบายการดำเนินงานประจำปีขององค์การนิสิต โดยไม่ขัดต่อระเบียบข้อบังคับและประกาศมหาวิทยาลัย

2.2 บริหารงานกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้แถลงไว้

2.3 พิจารณากลับกรองโครงการและงบประมาณขององค์การนิสิตและหน่วยกิจกรรมต่างๆ โดยจัดทำแผนงานเพื่อเสนอต่อสภานิสิตพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามความเหมาะสมต่อไป

2.4 พิจารณาวางระเบียบ ข้อบังคับแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานและดำเนินงานกิจกรรมนิสิตของชมรมในสังกัด

2.5 ควบคุมดูแลและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานของชมรมในสังกัดให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

2.6 ประสานความร่วมมือกับสโมสรนิสิต คณะต่างๆ ในการดำเนินกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัย

2.7 เสนอความคิดเห็นต่อมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านกิจการนิสิต

2.8 ประสานการดำเนินงานกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ และดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับองค์การนิสิต

3. สภานิสิต มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

3.1 กำกับดูแลและติดตามการทำงานขององค์การนิสิตให้เป็นไปตามนโยบายที่แถลงไว้

3.2 ตรวจสอบทรัพย์สินและบัญชีขององค์การนิสิตและชมรมในสังกัดเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินงาน

3.3 ประเมินผลการดำเนินงานขององค์การนิสิตและชมรมในสังกัด

3.4 พิจารณาแผนงานและงบประมาณขององค์การนิสิตและชมรมในสังกัดและจัดสรรตามความเหมาะสม

3.5 พิจารณาระเบียบข้อบังคับ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประชุมสภานิสิตและการพิจารณางบประมาณกิจกรรมนิสิต

3.6 เป็นตัวแทนของนิสิต ในการรักษาสิทธิและประโยชน์ของนิสิต เป็นศูนย์กลางรับความคิดเห็นและเรื่องราวร้องทุกข์จากนิสิตเพื่อเสนอแนวทางแก้ไขต่อมหาวิทยาลัย

3.7 เสนอความคิดเห็นต่อมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาของนิสิตในมหาวิทยาลัย

3.8 ประสานการดำเนินงานกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ และดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับสภานิสิต

4. สโมสรนิสิตคณะ เป็นหน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมนิสิตในส่วนของคณะ รวมถึงความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกับองค์การนิสิตเพื่อจัดกิจกรรมส่วนกลางของมหาวิทยาลัย

5. ชมรมกิจกรรมนิสิต เป็นหน่วยกิจกรรมที่เกิดจากการรวมตัวของกลุ่มนิสิตที่มีความสนใจในการทำกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ทั้งนี้ ชมรมส่วนกลาง องค์การนิสิต เป็นผู้ประสานงานในการจัดกิจกรรมชมรมส่วนกลาง ส่วนชมรมสังกัดคณะ ได้แก่ ชมรมเชิงวิชาการ สโมสรนิสิตเป็นผู้ประสานงานในการจัดกิจกรรมชมรมเชิงวิชาการ

ในการที่จะดำเนินงานด้านกิจกรรมนิสิตให้สำเร็จลุล่วงไปได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของฝ่ายต่างๆ ดังต่อไปนี้

- อาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรมนิสิต
- นิสิตที่ดำเนินการด้านกิจกรรมนิสิต

ดังนั้น บุคลากรดังกล่าวจึงต้องทราบและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการดำเนินงานด้านกิจกรรมนิสิต ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บทบาท หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรมนิสิต

อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิตโดยทั่วไปจะมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. รับทราบนโยบายและเข้าใจอย่างถ่องแท้ในนโยบาย วัตถุประสงค์ ระเบียบและข้อบังคับ ตลอดจนวิธีดำเนินกิจกรรมนิสิตของสถาบันอุดมศึกษาของตน
2. กำกับกิจกรรมนิสิตให้ดำเนินไปในกรอบนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับและประเพณีของสถาบัน
3. กระตุ้นให้นิสิตคิดริเริ่มกิจกรรมนิสิต

4. ให้คำปรึกษาในการเขียนโครงการกิจกรรมนิสิต
5. กระตุ้นให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต
6. ควบคุมปริมาณของกิจกรรมนิสิตให้เกิดขึ้นอย่างพอเหมาะพอควร
7. ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมนิสิต
8. ประสานงานเรื่องงบประมาณและการใช้เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ
9. ควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปอย่างประหยัดและไม่ขัดกับระเบียบ
10. ควบคุมดูแลการดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและปลอดภัย
11. ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ประเมินผลกิจกรรมนิสิตที่ตนรับผิดชอบ
12. คิดค้นหาหนทางที่จะปรับปรุงกิจกรรมให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป
13. รับผิดชอบต่อผลเสียอันอาจเกิดขึ้นจากการประกอบกิจกรรมนิสิต ซึ่งเป็นไปตามความเห็นชอบของตนเอง
14. พัฒนานิสิตในความดูแลให้เกิดการพัฒนาในด้านบุคลิกภาพ ทั้งทางกายภาพ สติปัญญา อารมณ์ วาจา และความสนใจ
15. พัฒนานิสิตในความดูแลให้เกิดการพัฒนาในมโนทัศน์ และทักษะในการทำงาน ร่วมกันตามวัฒนธรรมประชาธิปไตย

บทบาท หน้าทีของผู้ำนานิสิต

อัญชลี แจ่มเจริญ (2530) ให้ความหมายของภาวะผู้นำว่า “ผู้นำ หมายถึง ผู้ได้รับการแต่งตั้งขึ้นหรือได้รับการยอมรับจากสมาชิกในกลุ่มให้เป็นหัวหน้าและมีหน้าที่ในการตัดสินใจของกลุ่ม คอยช่วยชี้แนะควบคุม วางแผนและกำหนดเป้าหมายขององค์การโดยส่วนรวม ผู้นำที่มีประสิทธิภาพจะต้องมี Authority and Power”

ดังนั้น “ผู้นำกิจกรรมนิสิตนักศึกษา” จึงหมายถึง ผู้ที่ได้รับการยอมรับจากสมาชิกในองค์การหรือชมรมกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้เป็นแกนนำในการดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์การ ซึ่งสมาชิกร่วมกันกำหนดโดยการประสานความคิดและความร่วมมือจากสมาชิกอย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้การทำงานบรรลุเป้าหมายได้ด้วยความปลอดภัยของทุกฝ่าย ดังนี้

1. ร่วมกับที่ปรึกษาและสมาชิกในองค์การกำหนดนโยบาย เป้าหมายและแผนการดำเนินงาน ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดกับระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

2. กระตุ้น ชักจูง และควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์กรให้ดำเนินไปตามเป้าหมายที่กำหนด

3. ติดตามและประเมินผลการทำงานของสมาชิกในองค์กร

4. ช่วยแก้ปัญหาและให้กำลังใจในการทำงานของสมาชิก

5. ประสานงานระหว่างอาจารย์และสมาชิกในองค์กร

6. ประสานงานระหว่างกองกิจการนิสิตและองค์กร

7. เป็นตัวแทนขององค์กร ในการติดต่อประสานงานกับบุคลากรภายนอกองค์กร หรือสถาบันอื่นๆ

8. ส่งเสริมสมาชิกที่มีความสามารถให้มีโอกาสแสดงออก รวมทั้งมีส่วนร่วมในการบริหารองค์กร

การเป็นผู้นำที่ดีมิใช่เป็นพรสวรรค์ที่ทุกคนมีมาโดยกำเนิด ความสามารถทางการบริหาร เป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาและฝึกฝนได้ ทั้งนี้ นิสิตจะต้องพิจารณาตนเองก่อน จะต้องทราบถึงจุดเด่น จุดด้อยของตนเอง รู้จักใช้จุดเด่นที่ตนเองมีอยู่ให้เป็นประโยชน์ และพัฒนาจุดด้อยของตนเองให้ดีขึ้น

วิธีการในการพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำของตนเองสามารถดำเนินการได้หลายวิธี ได้แก่

1. การเลียนแบบ โดยการศึกษารหัสหรือสังเกตบุคลิกภาพและพฤติกรรมของบุคคลที่มีลักษณะความเป็นผู้นำซึ่งนิสิตมีความชื่นชมหรือมีความศรัทธา

2. การอ่าน โดยศึกษาความรู้จากหนังสือที่เกี่ยวข้องในเรื่องของผู้นำ

3. การฝึก อบรม โดยการสมัครเข้าร่วมโครงการต่างๆ ที่สถาบันได้จัดขึ้น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาวะผู้นำ

4. การแสวงหาโอกาสพัฒนาภาวะผู้นำของตนเอง โดยการฝึกปฏิบัติจริงจากการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต หรือเสนอตัวในการเป็นหัวหน้ากลุ่ม หรือหัวหน้าโครงการเมื่อมีโอกาส

5. การหมั่นประเมินตนเองอยู่เสมอ ทั้งนี้ควรดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง เพราะจะทำให้มีโอกาสได้เรียนรู้และเข้าใจในจุดอ่อนด้อยและจุดเด่นของตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ ยังช่วยลดความเก้อเขินในการแสดงออกทางพฤติกรรมต่างๆ อีกด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

กัญญารัตน์ หาญสารกิจ(2551) ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาโดยรวมในแต่ละด้าน คือด้านวิชาการ วิชาชีพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านสังคม ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตที่มีทัศนคติต่อคุณลักษณะของนิสิตเป็นการประเมินตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวม อยู่ในระดับมาก

2. นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของนิสิตเป็นการประเมินตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านิสิตที่มีทัศนคติต่อคุณลักษณะของนิสิตเป็นการประเมินตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาเกือบทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05ยกเว้นทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่ไม่พบความแตกต่าง

3. นิสิตที่ศึกษาต่างกลุ่มวิชากันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของนิสิตเป็นการประเมินของนิสิตนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านิสิตที่มีทัศนคติต่อคุณลักษณะของนิสิตเป็นการประเมินตนเองของนิสิตนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาที่ไม่พบความแตกต่างกัน

4. นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของนิสิตเป็นการประเมินตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านิสิตที่มีทัศนคติต่อคุณลักษณะของนิสิตเป็นการประเมินตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาด้านวิชาการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. นิสิตที่มีจำนวนในการเข้าร่วมกิจกรรมมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของนิสิตเป็นการประเมินตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาโดยรวม

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านิสิตที่มีทัศนคติต่อคุณลักษณะของนิสิตเป็นการประเมินตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามเกณฑ์สำนักคณะกรรมการอุดมศึกษาด้านวิชาการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของนิสิตเป็นการประเมินตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามเกณฑ์สำนักคณะกรรมการอุดมศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านิสิตที่มีทัศนคติต่อคุณลักษณะของนิสิตเป็นการประเมินตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามเกณฑ์สำนักคณะกรรมการอุดมศึกษาด้านวิชาการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านสังคมที่ไม่พบความแตกต่าง

ทบวงมหาวิทยาลัย (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพนิสิตนักศึกษา ประจำปี 2544 โดยการสุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 5,063 คน จากนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน 63 สถาบัน ผู้บริหารมหาวิทยาลัยระดับรองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี ผู้อำนวยการกอง และอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ เครื่องมือในการประเมินประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อโครงการสำหรับนิสิตนักศึกษา ผู้ประเมินได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโครงการและการประเมินผลโครงการโดยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าตอบระหว่างกลุ่มโดยการทดสอบค่า t และค่า F ตามลักษณะการเปรียบเทียบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักศึกษาผู้เข้าร่วมโครงการกับความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า โครงการพัฒนาศักยภาพนิสิตนักศึกษาส่งผลทางบวกในระดับมากในข้อการประเมินทุกด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ การตระหนักในความนิยมไทย การตระหนักในวัฒนธรรมและประเพณีไทย อันดีงาม ความสามารถในการเสริมสร้างความเป็นสากล และการนำแนวคิดไปใช้ในการสร้างงานสร้างรายได้

โครงการพัฒนาศักยภาพนิสิตนักศึกษามีจุดแข็ง คือกิจกรรมทุกสถาบันได้จัดขนส่งผลกระทบทางบวกโดยตรงแก่นิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทำให้นิสิตนักศึกษาที่มีความ

ประทับใจต่อสถาบัน มองเห็นแนวทางและคุณค่าของการพัฒนาศักยภาพแห่งตนอย่างต่อเนื่อง จุดอ่อนของโครงการประกอบด้วย ระยะเวลาที่จัดกิจกรรมเป็นช่วงเวลาที่ตรงกับการสอบ และมีกิจกรรมในช่วงปลายภาค ทำให้ไม่สะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรม ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมสั้น นิสิตนักศึกษาส่วนหนึ่งยังไม่เข้าใจวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของโครงการ ในระดับสถาบันพบว่า มีปัญหาในการประสานงานกับทบวงมหาวิทยาลัยในด้านการอนุมัติโครงการและงบประมาณ สถาบันอุดมศึกษาบางแห่งยังไม่เข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการ การกำหนดระยะเวลาที่เร่งด่วน ทำให้การดำเนินงานโครงการของสถาบันไม่คล่องตัว ทั้งนิสิตนักศึกษา ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการมีความเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบและแนวคิดของโครงการเป็นจุดสำคัญที่จะพัฒนาศักยภาพของนิสิตนักศึกษาได้ เป็นโครงการที่ดี การส่งเสริมและปรับปรุงควรจัดให้ยืดหยุ่น ตามความต้องการของนิสิตนักศึกษาและสถาบัน ควรเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาร่วมคิดร่วมทำ จัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย ให้มีโอกาสเรียนรู้ จากชุมชน การจัดทำข้อมูล วิทยากรในชุมชน ควรมีการร่วมมือกันระหว่างสถาบัน อุดมศึกษาที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน

ปีที่ปี เมธาคุณวุฒิ สุชาติดา บวรกิติวงศ์(2547:บทคัดย่อ)ทำการวิจัยเรื่องพัฒนารูปแบบ ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้จากหลักสูตรแฝงอันมีผลต่อลักษณะทาง วิชาชีพของนิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ใช้ วิธีดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อเปรียบเทียบอิทธิพลของปัจจัยเชิง สาเหตุที่ส่งผลต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรแฝง และลักษณะทางวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาเภสัช ศาสตร์ในแต่ละชั้นปีและ เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม นิสิตนักศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนา นิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1.ผลการเรียนรู้จากหลักสูตรแฝงที่เกิดขึ้นกับนิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์ ประกอบด้วย การเรียนรู้เรื่องการรู้จักตนเอง ความเป็นผู้นำ วิธีการเรียนในมหาวิทยาลัย ทักษะติดต่อ อาจารย์และทักษะติดต่อวิชาชีพ 2.รูปแบบที่ทดสอบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประกอบด้วยตัวแปรแฝงภายนอก 3 ตัว ตัวแปรแฝงภายใน 2 ตัว และตัวแปรสังเกตได้ 23 ตัว ผล การตรวจสอบความสอดคล้องให้ค่า $X^2 = 90.924$, $df = 81$, $p = 0.211$, $GFI = 0.997$, $AGFI = 0.991$, $RMSEA = 0.007$ โดยปัจจัยส่วนบุคคลของผู้เรียน สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน มีผลทางตรงต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรแฝงและลักษณะทาง วิชาชีพ และมีผลทางอ้อมต่อลักษณะทางวิชาชีพผ่านหลักสูตรแฝง สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

มีผลทางตรงต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรแฉ่งมากที่สุด หลักสูตรแฉ่งมีผลทางตรงต่อลักษณะทางวิชาชีพมากที่สุด สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนมีผลทางตรงต่อหลักสูตรแฉ่งและลักษณะทางวิชาชีพในลำดับรองลงมา ตัวแปรในรูปแบบสามารถอธิบายความแปรปรวนของหลักสูตรแฉ่ง และลักษณะทางวิชาชีพได้ร้อยละ 40.9 และร้อยละ 53.2 ตามลำดับ 3. อิทธิพลทางตรงที่หลักสูตรแฉ่งมีผลต่อลักษณะทางวิชาชีพในชั้นปีที่ 4 และ 5 มีขนาดอิทธิพลมากกว่าอิทธิพลทางตรงที่หลักสูตรแฉ่งมีผลต่อลักษณะทางวิชาชีพในชั้นปีที่ 1 2 และ 3 ผลการวิจัยนี้ เสนอให้อาจารย์ ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายคำนึงถึงความสำคัญของหลักสูตรแฉ่ง และผลกระทบต่อลักษณะทางวิชาชีพซึ่งนอกเหนือไปจากผลที่เกิดจากการเรียนรู้โดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์ชั้นปีที่ 4 และ 5 พร้อมทั้งเสนอการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษา และการจัดการสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาหลักสูตรแฉ่ง และลักษณะทางวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาเภสัชศาสตร์

ประจวบ โกลละสุด(2551:บทคัดย่อ) การศึกษาการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนตะดออบวิทยา ผลการศึกษา

1. การรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมโรงเรียนและการเยี่ยมบ้านนักเรียนของครูผู้ปกครองส่วนใหญ่ ร้อยละ 85 ทราบกิจกรรมที่ทางโรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมขึ้น 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมเข้าค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม โครงการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียน กิจกรรมธนาคารความดี กิจกรรมออมทรัพย์ กิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรมประจำวันศุกร์และโครงการวันสำคัญ มีเพียงส่วนน้อย ไม่เกินร้อยละ 15 ที่ไม่ทราบว่าโรงเรียนจัดกิจกรรมอะไรบ้าง ในเรื่องของการเปิดบ้านคุณธรรม โครงการงานเยาวชนลูกเสือไทยสนใจให้ครอบครัวอยู่พอเพียง มีผู้ปกครองทราบว่ามีการจัดกิจกรรมนี้ร้อยละ 97.3 และ 23.7 ไม่ทราบร้อยละ 2.7 และ 76.3 การรับรู้ข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียนพบว่า การประชาสัมพันธ์จากทางโรงเรียนทำให้ผู้ปกครองทราบถึงร้อยละ 73.3 นักเรียนเป็นผู้บอกกิจกรรมกับผู้ปกครองในส่วนของนั้นทำให้ผู้ปกครองทราบกิจกรรมของโรงเรียนเพียงร้อยละ 11.1 ผู้ปกครองทราบถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมร้อยละ 73.3 ไม่ทราบร้อยละ 9.7 และไม่แน่ใจถึงร้อยละ 11.16 การออกเยี่ยมบ้านของครูประจำชั้นพบว่า มีการออกไปเยี่ยมผู้ปกครองนักเรียนปีละครั้งร้อยละ 84.1 ไปมากกว่า 1 ครั้งต่อปี 15.9 ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุดต่อวิธีการเรียนการสอน, ความรู้ เนื้อหาสาระและสภารณ์, ระยะเวลาในการจัดทำกิจกรรม โครงการและโครงการ, การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง, การมีส่วนร่วมของนักเรียน

2. พฤติกรรมที่เกี่ยวกับคุณธรรม

จริยธรรมของนักเรียนพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนที่ผู้ปกครองพึงพอใจมากที่สุด คือ ความขยันในการช่วยงานบ้านผู้ปกครอง, ไม่โกหกผู้ปกครอง, ไม่แอบหยิบเงินผู้ปกครอง, นักเรียนไปโรงเรียนทันเวลาทุกครั้ง, การซักเสื้อผ้ากางเกงของตนเองทุกชิ้นก่อนนำมาใส่, ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกับพี่น้องของตน, ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้, ชอบช่วยเหลือผู้อื่น, เป็นผู้เสียสละและรู้จักแบ่งปันสิ่งต่างๆ ให้กับผู้อื่น

3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ในนักเรียน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุดต่อการเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนเป็นประจำ, ผู้ปกครองได้มีส่วนในการออกความคิดเห็น เสนอแนะในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน, ค่าอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน, โครงการเสริมสร้างวินัยในโรงเรียน, กิจกรรมธนาคารความดี, กิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรมวันศุกร์, โครงการวันสำคัญและโครงการเยาวชนลูกเสือไทยसानใจให้ครอบครัว อยู่พอเพียง

4. การจัดการสอดแทรกพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ในชั้นเรียน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุดต่อการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

5. การเป็นแบบอย่างเรื่องคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุดต่อคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนมากที่สุดในด้านความมีน้ำใจ

6. การบริหารจัดการโครงการกิจกรรมและกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาต่างๆ เกี่ยวกับคุณธรรม – จริยธรรม ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุดต่อวิธีการเรียนการสอน, ความรู้ เนื้อหาสาระ และประสบการณ์, ระยะเวลาในการจัดทำกิจกรรม โครงการและโครงการ, การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง, การมีส่วนร่วมของนักเรียน

ปิยะพงษ์ นิภูลงค์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นต่อกิจกรรม นันทนาการด้านการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา จำนวน 649 คน พบว่า

1. ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่ มีผลต่อการพัฒนาการของนักศึกษาโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเพศชาย และเพศหญิงมีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านการประชุมเชียร์และรับน้องใหม่ มีผลต่อการพัฒนาการของนักศึกษาโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
3. ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมประชุมเชียร์และรับน้องใหม่ ในด้านต่อไปนี้ คือ
 - 3.1 ด้านนโยบายและการจัดกิจกรรม จะต้องให้ผู้เข้าร่วมเป็นไปด้วยความสมัครใจ
 - 3.2 ด้านวัตถุประสงค์ ส่งเสริมความสามัคคีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน
 - 3.3 ด้านมาตรการการจัดกิจกรรม จะต้องเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับที่มหาวิทยาลัยกำหนด
 - 3.4 ด้านข้อบ่งชี้ กิจกรรมต้องไม่มีความรุนแรงอันจะส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ
 - 3.5 ด้านรูปแบบ เป็นกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

ผากจิต คุณุรัตน์(2545:บทคัดย่อ)ทำการวิจัยเรื่องศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาเกี่ยวกับลักษณะกิจกรรม การดำเนินกิจกรรม และการเข้าร่วมกิจกรรม ผลการวิจัย

 - 1.สภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อนักศึกษา นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ได้พบและปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา การเลือกสถานที่จัดกิจกรรม และการกำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมเหมาะสมมาก
 - 2.ปัญหาการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่สำคัญคือเป็นกิจกรรมที่ใช้งบประมาณสูง งบประมาณที่ใช้กิจกรรมมีไม่เพียงพอ คณาจารย์ให้ความสำคัญบางกิจกรรม และประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง
 - 3.ความต้องการในการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่สำคัญคือ การได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ และสถานที่ในการจัดกิจกรรม และต้องการให้จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษา

4. ผลการจัดกิจกรรมนักศึกษา ทำให้นักศึกษาสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี รู้จักเสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

5. ข้อเสนอแนะการจัดกิจกรรมที่ควรจัดต่อไปได้แก่ 1) กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม ที่สำคัญ คือ วันปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ วันลอยกระทง และวันปัจฉิมนิเทศนักศึกษา 2) กิจกรรมอาสาพัฒนาและบำเพ็ญประโยชน์ที่สำคัญ คือ ค่ายอาสาพัฒนาของคณะและมหาวิทยาลัย 3) กิจกรรมส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยที่สำคัญคือ การสัมมนาสโมสรนักศึกษา คณะหรือองค์การนักศึกษา

มนัส นิลสวัสดิ์(2547:บทคัดย่อ)ทำการวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของ นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยรวมเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ด้านการช่วยเหลือสังคม ด้านการเรียนรู้เพื่อรู้และพัฒนาตนเองและ ด้านการประกอบอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตด้านการสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ด้านการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และด้านการประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการช่วยเหลือสังคม นิสิตมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตอยู่ในระดับปานกลาง

2. นิสิตทั้งชายและหญิง มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. นิสิตที่อยู่ในชั้นปีแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่างต่างก็มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตด้านการช่วยเหลือสังคม ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นิสิตที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มคณะวิชาที่แตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

6. นิสิตที่มีลักษณะที่พักอาศัยที่แตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตที่พักอาศัยอยู่ในลักษณะที่เป็นที่พักอาศัย

แตกต่างกันมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนิติตด้านการเรียนเพื่อรู้และการพัฒนาตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุชาติ กลั่นทอง (2550:บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนนักศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง พิจิตร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลการวิจัย

1. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนนักศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างพิจิตร พบว่า มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.35 โดยด้านที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการการพัฒนาสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.36$) และน้อยที่สุด คือ ด้านการบริการงานการพัฒนาสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.32$)

2. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนนักศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างพิจิตร ด้านการมีส่วนร่วมพบว่ามีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.38 ข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูงสุดคือมีการจัดกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอและเปิดโอกาสให้กรรมการบริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน นักศึกษา มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนา ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมา คือ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน มีส่วนร่วมในแผนพัฒนา ($\bar{X} = 4.56$) คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ครู นักเรียนนักศึกษา มีความรับผิดชอบในกิจกรรมพัฒนาที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.28$) คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ครู นักเรียนนักศึกษาสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนา ($\bar{X} = 4.19$) คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ครู นักเรียนนักศึกษา มีส่วนช่วยในการประชาสัมพันธ์เชิญชวนเข้าร่วมในกิจกรรมการพัฒนาตามลำดับ

3.ระดับความพึงพอใจของนักเรียนนักศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างพิจิตรด้านกระบวนการพัฒนาสภาพแวดล้อมพบว่ามีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.36 ข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูงสุดคือมีขั้นตอนในการพัฒนากิจกรรมต่างๆที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมา คือ มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องในกิจกรรมการพัฒนา ต่างๆ ($\bar{X} = 4.61$) มีระยะเวลา

ในการพัฒนากิจกรรมต่างอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.19$) และมีอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการทำกิจกรรม ($\bar{X} = 4.13$) ตามลำดับ

4. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนนักศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างพิจิตร ด้านการบริหารงานการพัฒนาสภาพแวดล้อมพบว่า มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.32 ข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูงสุดคือ การให้ความร่วมมือในการรักษาความสะอาด ความสวยงามของอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมาคือ การจัดสถานที่ให้มีความเหมาะสมกับความร่มรื่นของร่มไม้ ($\bar{X} = 4.61$) การจัดสถานที่ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ออกกำลังกาย ($\bar{X} = 4.34$) การจัดสถานที่ให้มีความเหมาะสมกับห้องเรียน ห้องประชุม และห้องปฏิบัติการ ($\bar{X} = 4.21$) การปฏิบัติตามมาตรการแนวปฏิบัติ ข้อกำหนด และระเบียบการใช้งานในอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.16$) การจัดสถานที่ให้มีความเหมาะสมกับการจัดโภชนาการที่ถูกสุขลักษณะ ($\bar{X} = 4.18$) การจัดสภาพการจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียนวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.17$) และการตรวจสอบสภาพความมั่นคงและความสมบูรณ์ของเครื่องมือ และอุปกรณ์ทุกอย่างอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.01$) ตามลำดับ

เอกชัย กี่สุขพันธ์(2544:บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานกิจการนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานกิจการนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีการวางแผน การดำเนินงานและการประเมินผล ดังนี้ (1)งานบริการแนะแนว มีการวางแผน การบริการให้คำปรึกษาด้านการเรียน อาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม และมีการประเมินผล (2)งานบริการจัดหางาน มีการวางแผน มีการจัดบริการหางานพิเศษนอกเวลาเรียนภายในหน่วยงานของมหาวิทยาลัย และมีการประเมินผล (3) งานบริการทุนการศึกษา มีการวางแผน โดยมีคณะกรรมการพิจารณาทุนการศึกษาของมหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาจัดสรรทุนการศึกษาและมีการประเมินผล(4)งานบริการอนามัยมีการวางแผน มีการบริการด้านการรักษาพยาบาลและมีการประเมินผล (5) งานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา มีการวางแผน กิจกรรมนิสิตนักศึกษาที่จัดในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่คือ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรม และกีฬา และมีการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ (6) งานวินัยนิสิตนักศึกษา มีการวางแผน มี การดำเนินงานด้านวินัยและการพัฒนานิสิตนักศึกษา

และมีการประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ ปัญหาส่วนใหญ่ในการบริหารงานกิจการนิสิต นักศึกษา มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านขาดข้อมูลในการวางแผน ทูนท์ที่ได้รับไม่เพียงพอต่อ นิสิตนักศึกษาที่ขาดแคลน ขาดการร่วมมือของศิษย์เก่าในการรายงานผลการประกอบอาชีพและ ขาดการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

สรุปงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนิสิต/นักศึกษา จะเห็นได้ว่ามีความ หลากหลายในประเด็นความคิดเห็น พฤติกรรม ปัจจัยในการเข้าร่วมกิจกรรมและความพึงพอใจที่ มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในด้านต่างๆ ที่สถาบันการศึกษา องค์การนิสิต/นักศึกษา ชมรมหรือ หน่วยงานต่างๆ ได้จัดขึ้น ซึ่งผลการวิจัยที่หลากหลายดังกล่าว มีความแตกต่างกันออกไปตาม สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของแต่ละหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาที่จัดกิจกรรมนิสิต/ นักศึกษา ซึ่งในการเข้าร่วมกิจกรรมได้ส่งต่อวิธีการและรูปแบบการศึกษาหาความรู้การดำเนินชีวิต ในสถานศึกษา ผลการเรียนรู้และคุณภาพในทางที่ดีขึ้นของบัณฑิตที่กำลังเรียนและที่สำเร็จ การศึกษาอย่างมาก ซึ่งก็เป็นวัตถุประสงค์หลักของการจัดกิจกรรมนิสิต/นักศึกษาโดยทั่วไป คือ เพื่อพัฒนาผู้เข้าร่วมกิจกรรม เสริมสร้างบุคลิกภาพทางกายและใจ สู่การเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มี คุณค่าและมีคุณภาพของสังคม